

Teie

08.03.2007 nr 4-10/308

Riigikogu
Pr Maret Maripuu
Riigikogu aseesimees
Lossi plats 1a
15156 TALLINN

Õiguskantsler 16.03.2007 nr 10-2/070368/00701660

Vastus Riigikogu liikme Mark Soosaare kirjalikule küsimusele

Austatud Riigikogu aseesimees

Täna herra Mark Soosaare esitatud kirjaliku küsimuse eest, mille mulle edastasite. Käesolevaga esitan oma kirjaliku vastuse sellele.

ESITATUD KÜSIMUS

Esitatud küsimus puudutab maavanema järelevalvepädevuse ulatust kohaliku omavalitsuse üksikaktide kontrollimisel. Täpsemalt, kui maavanem leiab oma järelevalve tulemusena, et ehitisluba ei vasta oma põhiprintsiipides detailplaneeringule, kas tal on õigus teha kohalikule omavalitsusele ettepanek viia ehitisluba kooskõlla detailplaneeringuga?

ÕIGUSKANTSLERI SEISUKOHT

1. Õiguskantsler on kujundanud selles küsimuses seisukoha, mis koostati vastuseks Harju maavanema pöördumisele. Õiguskantsler on seisukohal, et lähtuvalt Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 85 lõikest 1, ehitusseaduse (EhS) § 23 lõikest 1 ning kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 22 lg 1 punktist 29 ja lõikest 2 laieneb maavanema järelevalve pädevus ka kohaliku omavalitsuse ametite ehituslubadele.¹

2. VVS § 85 lg 4 sätestab maavanema volitused juhaks, kui ta oma järelevalve tulemusena leiab, et kohaliku omavalitsuse üksikakt on õigusvastane: „Kui maavanem leiab, et kohaliku omavalitsuse volikogu või valitsuse üksikakt kas täielikult või osaliselt ei vasta põhiseadusele, seadusele või **seaduse alusel antud muule õigusaktile**, võib ta esitada kirjaliku ettepaneku viia üksikakt või selle säte 15 päeva jooksul põhiseaduse, seaduse või muu õigusaktiga vastavusse. Kui volikogu või valitsus ei ole 15 päeva jooksul pärast maavanema kirjaliku ettepaneku saamist üksikakti või selle sätet põhiseaduse, seaduse või muu õigusaktiga kooskõlla viinud või on keeldunud seda tegemast,

¹ Nimetatud seisukoht ei sõltu kohaliku omavalitsuse struktuuriüksuse nimetusest (amet, osakond vms).

pöördub maavanem halduskohtumenetluse seadustikus ettenähtud korras protestiga halduskohtusse.”

3. Eeltoodust tulenevalt on maavanemal õigus teha kohaliku omavalitsuse ameti või osakonna üksikakti järelevalve tulemusena kohalikule omavalitsusele ettepanek viia üksikakt või selle säte 15 päeva jooksul põhiseaduse, seaduse või muu õigusaktiga vastavusse.

4. Detailplaneering on haldusakt², mille kohalik omavalitsus kehtestab planeerimisseaduse (PlanS) alusel ning mis on aluseks lähiaastate ehitustegevusele ja maakasutusele valla või linna territooriumi osa kohta (PlanS § 9 lg 1). Detailplaneeringu kohustuslikkuse sätestab PlanS § 3 lg 2. Tulenevalt EhS § 24 lg 1 punktist 1 koosmõjus EhS § 19 lg 1 punktiga 1 **peab ehitusluba detailplaneeringu kohustuse korral vastama detailplaneeringule**. Seda, et ehitusluba peab vastama detailplaneeringule, on rõhutanud ka Riigikohus³.

5. Seega on maavanemal õigus teha kohalikule omavalitsusele ettepanek ehitusloa vastavusse viimiseks kehtiva detailplaneeringuga. Juhul, kui kohalik omavalitsus ei vii ehitusluba 15 päeva jooksul vastavusse detailplaneeringuga, pöördub maavanem protestiga halduskohtusse.

6. Õiguskantsleri seisukoht maavanema järelevalvepädevuse ulatuse kohta kohaliku omavalitsuse üksikaktide kontrollimisel, mis koostati vastuseks Harju maavanema pöördumisele, on lisatud käesolevale vastusele.

Austusega

Allar Jõks

Lisa: koopia õiguskantsleri 20.12.2006 kirjast nr 16-4/061693/0608453 3-l lehel 1 eks

Jaana Penne, tel. 693 8413

E-mail: jaana.penne@oiguskantsler.ee

² Riigikohus on korduvalt oma otsustes käsitletud detailplaneeringut kui haldusakti: vt RKHKo 09.06.2004 nr 3-3-1-28-04, 18.02.2002 nr 3-3-1-8-02, 17.05.2005 nr 3-3-1-16-05 jt

³ RKHKo 20.10.2005 nr 3-3-1-33-05, 26.11.2002 nr 3-3-1-64-02